

udspil

DGI magasinet

nr. 6 · august 2013

STREETDRÆT LIVSTIL MED PASSION

TEMA: side 12-18

Tips til en god sæsonstart

side 7

**Svømning hiter
i åbent vand**

side 22

Besat af træning

side 24

DGI

STREETIDRÆT LÆSSTIL MED

TA' MED UD I STREETKULTURENS MANGFOLDIGE IDRÆTSVERDEN UDEN FOR STORBYERNE. DERUDE HVOR PARKOUR, SKATING, STREET SOCCER OG BASKET SAMLER FLERE OG FLERE UNGE I STAMMEAGTIGE SLÆNG

© Steen Bille, journalist + steen.bille@dgi.dk

Side om side suser de unge rundt. Unge knægte med mellem-østlig baggrund på de to street soccer-baner, hvide drenge på skateboard ramper og rails, betonmure og stålstativer, der lokker til parkourspring gennem luften.

Graffiti på muren? Tjek. Hip-hop og r&b spillet højt? Tjek. Mærkevareøj? Tjek. Mest for drenge? Tjek.

Alligevel er myten om de anarkistiske, larmende og egoistiske unge i streetmiljøet ikke sand længere. Den rummer mange flere nuancer.

Markedspladsen på det lille torv i Holbæk, Maribo, Haderslev, Ulfborg, Solrød, Bramminge osv. er således et symbol på tidens streetkultur, når vi sætter ordet idræt ind i stedet for kultur.

I sit udspring er streetidræt nok et udtryk for spontane og kreative udfoldelser i storbyens usminkede byrum.

Men subkulturer har det med at udvikle sig til at blive mainstream. Derfor har streetidræten bevæget sig fra storbyens asfaltjungle ud i provinsens mere fredsommelige hjørner.

Det er sket uden at miste den nerve, den stærke identitetsfølelse og de stammeagtige ven-

skaber, der gror frem mellem unge i det, de selv ser som en subkultur.

Det er også sket, selv om den kultur, der kalder sig street, paradoksalt nok organiseres i faste rammer i såvel storbyens faciliteter som i regi af provinsens foreninger eller kommunale forvaltninger.

Street samler de unge

I den lille by Søllested på Lolland har Jonas Thorsager skabt sig en levevej som freerunner, der er en akrobatikbåret udgave af parkour med saltospring op ad mure.

Han har ladet sin egen fascination af det intense springliv smitte andre børn og unge.

På blot tre måneder bankede han parkourtræning op i den lokale gymnastikforening. 80 drenge og nogle få piger i alderen 6-15 år løb ham over ende, og han måtte dele dem op i tre hold. Mange af dem er fortsat aktive.

I dag opholder han sig mere i København, hvor han bl.a. laver kurser i parkour og freerunning i Team JiYo.

»Der er et stort marked for streetaktiviteterne, fordi de samler unge, der har krudt i røven og ikke gider have en gymnastikinstruktør, der siger, hvil-

ke øvelser de skal lave og hvordan,« siger han.

Når det gælder parkour, har gymnastikken for mange regler, og før du kommer i gang med det sjove, skal du lave en masse ensformig træning, ligesom gymnastik er begrænset til en hal. Det dropper de ud af,« tilføjer han.

I stedet tændes mange børn og unge i dag af parkour- og skaterklip på YouTube. De får lyst til at gå ind i den hårde træning og at være dedikeret for at lære at udføre det på samme måde.

For Jonas Thorsager ligger værdien i parkour og andre streetaktiviteter netop i den anderledes frie tilgang til at være aktiv.

»Der er ikke mange udfordringer i en almindelig fodboldtræning, men spiller du i parken, er det en unik aktivitet, som du aldrig kan sige, at du kan alt inden for.«

»Fodboldtræning foregår hele tiden på den samme bane, hvor parkour skifter arena,« siger han og nævner en anden kvalitet ved streetlivet:

»Der er ingen grænser for, hvordan og hvor du kan afprøve dig selv. Du får konstant fede idéer fra andre, og du hygger dig godt sammen med dem imens.

FOTO: STEEN BILLE

STREET
PASSION

STREET
PASSION

Det er en gensidig læringskultur med et stærkt sammenhold.«

Gensidig oplæring

Streetkulturen i idræt lever af mesterlære.

»Kig, kig, prøv, prøv, spørg og lær selv, hedder princippet. Le-gen med risikoen i parkour og skating er spændende for unge. Men er det farligt, handler træningen om at minimere risikoen,« forklarer Morten Hansen.

Han har selv skatet i mange år og været en drivkraft bag skatermiljøet i Haderslev. Her er han initiativtager og drivkraft til landets kommende største samlingssted for streetaktive.

Han slår fast, at det for mange af tidens unge er blevet en livsstil at realisere sig selv via billeder på Instagram og facebook eller via det, man gør.

»Hverdagsrutiner er i opbrud, ingen har fri på samme tid læn-gere, og det sætter pres på den organiserede idræt, som må tænke nyt for at fange de unge,« hævder han.

Tidens unge introducerer ikke andre på en organiseret måde. I stedet foregår træningen tit på det aktuelle steds præmis-ser med de mennesker, der er til stede nu og her.

»I den forstand er ungdomskulturen blevet til en livsstils-kultur. Hvor vi før var en del af en gruppeidentitet, er unge i dag en del af en individbåret identitet,« lyder Morten Hansens analyse af streetmiljøet.

Et dæmpet oprør

Udviklingen i Maribo, Haderslev og de andre byer er symptomatisk for den udvikling, streetidræt har haft de senere år.

De unge skatere, parkourud-øvere osv. er gået fra at udgøre en modkultur i oprør mod en omsiggribende kommercialise-ring af byrummet til at søge andre kvaliteter i deres ungdoms-kultur.

I dag er mange af de unge le-vende reklamesøjler for trend-mærker i tøj, caps, bukser, sko og skateboards, ligesom de sø-ger sammen i små nomadefæl-lesskaber. De rejser gerne landet rundt, hvis rygten taler om nye spots at prøve sig af på.

»For unge i dag handler det mere om nærværet med dem, de hænger ud med, end om op-røret,« siger Katrine L. Petersen, der forsker i ungdomskultur.

Hun peger på, at unge en-gang levede på generationernes kampplads som den evigt rebel-ske generation over for fæ-l-drene.

»Det er bare blevet umuligt at gøre oprør i dag, hvor ens far og mor går til demonstrationer med deres børn. Forældrene anerkender ligefrem de unges op-rør,« mener hun.

Måske derfor mødes de unge i tæt kontakt med ligesindede via sociale medier. De trives med at leve i et højt tempo og skelner ikke mellem at være on-line og offline.

»Alligevel viser de unges liv med streetidrætter måske, at de søger en alternativ kultur. Måske skal vi stadig have respekt for den unges indre oprører,« ly-der Katrine L. Petersens analy-se.

En ny identitet

Ikke så langt fra Maribo, i Vor-dingborg, hænger et par fyre og nogle piger ud i et solhjørne bag en bygning. En fyr sender bold efter bold mod basketkurven, mens et par andre unge fyre ud-fordrer hinanden på den ufærdige multibane bygget på grus med paller som bander.

I værkstedet har endnu en fyr travlt med at skære og slibe en plade til, inden han bærer den ind i den lille skaterhal med de selvbyggede ramper og graffiti-sprayedede vægge.

Her i Birdhouse hænger 30-35 unge fra Vordingborg næsten dagligt ud i byens gamle brand-station. De har lånt den i to år, men fik i foråret et løfte om at beholde den permanent til den dag, hvor kommunen skal sæl-ge arealet.

»Hvad street er? For mig er street, når vi selv bygger vores faciliteter og tager hånd om dem,« lyder definitionen af stre-et fra en af stedets unge, 20-åri-ge Simon Ståhls.

Set med deres egne øjne læ-rer de unge i Vordingborg, Sø-l-lerød, Holbæk, Ulfborg og Ha-derslev meget ved at være selv-

organiserede. De skaber sig en identitet og nye sociale reds-ka-ber til at udvikle sig gennem.

»Vi møder stadig manges for-domme om os som hashrygen-de hippier, der bare gør, som vi vil. Men vi bygger selv alt op, skaterhallen, multibanen, kon-certsalen, og alle beslutninger skal tages i enighed på det ugentlige husmøde,« forklarer 22-årige Tobias Vagner Peder-sen, en af initiativtagerne til Birdhouse.

Hans kammerat, 19-årige Christian Vedel Melsen, har og-så fundet sit fristed i en by, som ikke rummer mange fritidsmuligheder for unge, der ikke gider dyrke idræt.

»Jeg lærer nye skills, jeg kan bruge fremover. Jeg har ikke før været håndværker, men siden jeg begyndte at komme i Bird-house, ved jeg, hvordan jeg sæt-ter skruer i træ, bygger en ram-pe osv. Det betyder noget for selvsikkerheden, siger han.«

Mere fri træning

Piger og drenge i alle aldre og størrelser tonser rundt med en bold på den slidte multibane ved Margrethevænget i Maribo.

På sidelinjen står to piger, som sikrer overblikket og sørger for, at træningen forløber godt. De er uddannede street agents eller trænere via DGI ligesom 16 andre unge fra Maribo og seks fra Vordingborg.

En af pigerne er 15-årige An-namaria Jensen, der har været gymnastikinstruktør i Saksø-bing. Hun blev fanget af de mange i kvarteret, der spiller asfaldfodbold.

»Jeg ville og vil gerne hjælpe børnene til at få flere fritidsinte-resser og skabe mere fællesskab mellem dem ved at sætte street soccer i gang,« forklarer hun.

Der sker meget mere end ga-defodbold i Maribo. Første spa-destik til en mindre parkourpark over for Maribohallen er netop sat i jorden, og det kommunale sundhedsprojekt "Et skridt på vejen" stiller en streetrailer til rådighed med en pannabane, en basketbold, 10 skateboards og sjippetove, som kan lejes billigt til en event.

Streetidræt har således fan-

PARKOURANLÆG UDEN FOR STORBYERNE

Mindst 26 parkourbaner er etableret uden for landets fire største byer siden 2009/10. De varierer fra små anlæg ved en skole til store anlæg med stativer og mure. Det billigste anlæg kostede 12.000 kr., det næst dyreste 1,8 mio. kr. og det dyreste store anlæg 20 mio. kr. Det viser en opgørelse lavet af Signe Højbjerg Larsen, parkourudøver, i forbindelse med hendes ph.d.-projekt ved Syddansk Universitet om parkourkulturen.

get fokus hos såvel de unge som hos den kommunale forvaltning med den anderledes tilgang til at skabe en løse ramme om nye idrætsaktiviteter.

Eller som den 18-årige street agent, Deniz Erdal, udtrykker det:

»Street er mere fri træning, end den er i klubben, hvor der er en træner, der altid bestemmer, hvad vi skal gøre. Så det trækker nogle andre børn og unge til end dem, der normalt er aktive«.

Alternativ til rødderne

Tilbage på Markedspladsen i Holbæk flintrer en håndfuld unge rundt på den indrammede fodboldbane. På skateranlægget ved siden af tester tre andre fyre evnerne, mens en freestyle-cyklist hopper rundt på cementblokkene, og en 10-11-årig dreng tuller af sted på sit løbehjul.

To af de faste fodboldspillere fra nabolagets sociale boligkvarterer er nyuddannede DGI-aktivators.

De skal sætte streetaktiviteter som basket, parkour og fodbold i gang for andre børn og unge primært på Markedspladsens anlæg.

En af dem er 15-årige Sajad Hussein, der har brugt den korte uddannelse til at trække sig væk fra sit kvarters ældre rødder.

»Ved at sætte streetaktiviteter i gang, hvor rigtig mange mennesker kommer forbi hver dag, håber vi at kunne vise andre unge, at de kan have det sjovt og finde gode kammerater på anlægget som et alternativ til rødderne,« begrundet han sit ja til at blive activator i Holbæk.

I modsætning til DGI's street agent udvider activators som Sajad Hussein paletten af tilbud til at rumme mere end street soccer.

Han og de andre fem unge fyre i Holbæk skal også få den centrale plads til at syde af parkour, skating, løbehjul, og basketball – som det i stigende grad sker overalt i landet i små som større byer.

FOTO: JAN CHRISTENSEN